

**Wybrane aspekty
polityki klimatycznej w Unii
Europejskiej i w Polsce
do 2030 roku**

Katowice, 22 czerwca 2015 r.

Plan prezentacji:

Informacje o emisjach GHG w Polsce

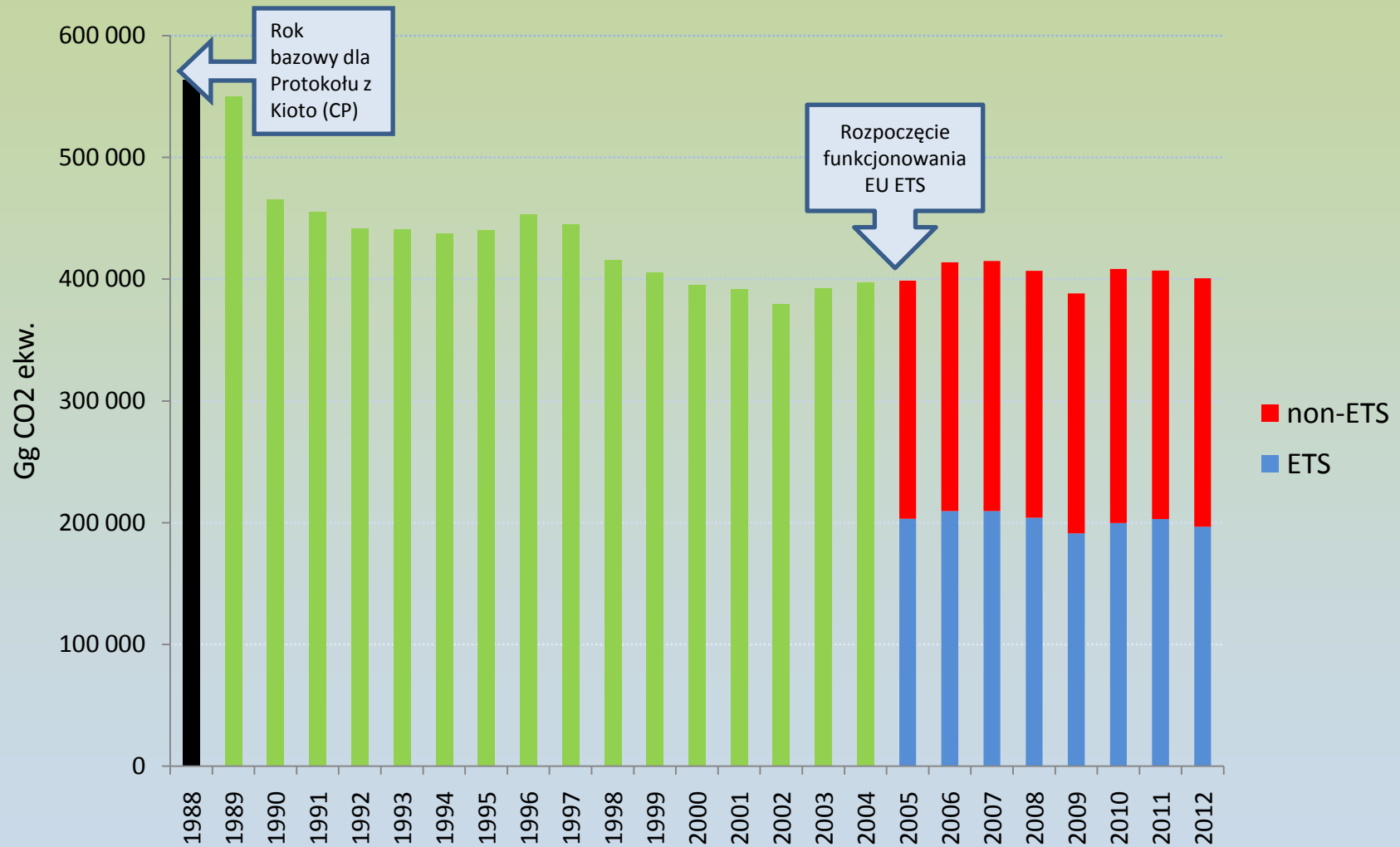
Ceny energii elektrycznej oraz czynniki wpływające na ceny energii (wpływ cen uprawnień do emisji na ceny energii elektrycznej)

Pakiet 20-20-20 – główne założenia

Postanowienia konkluzji Rady Europejskiej z października 2014 r.

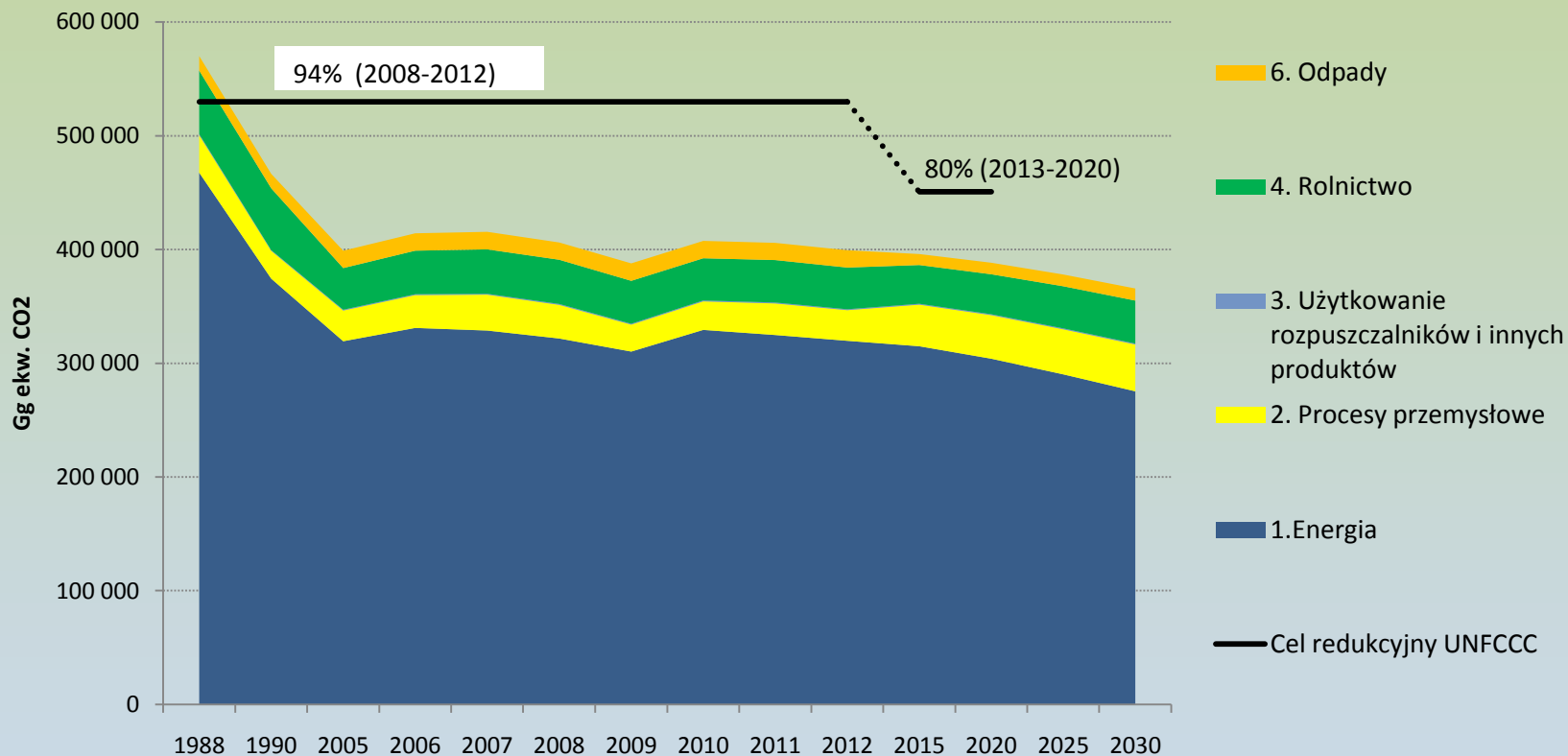
Co dalej ? – Główne wyzwania i wnioski

Emisje historyczne z podziałem na EU ETS i non-ETS od 2005 r.

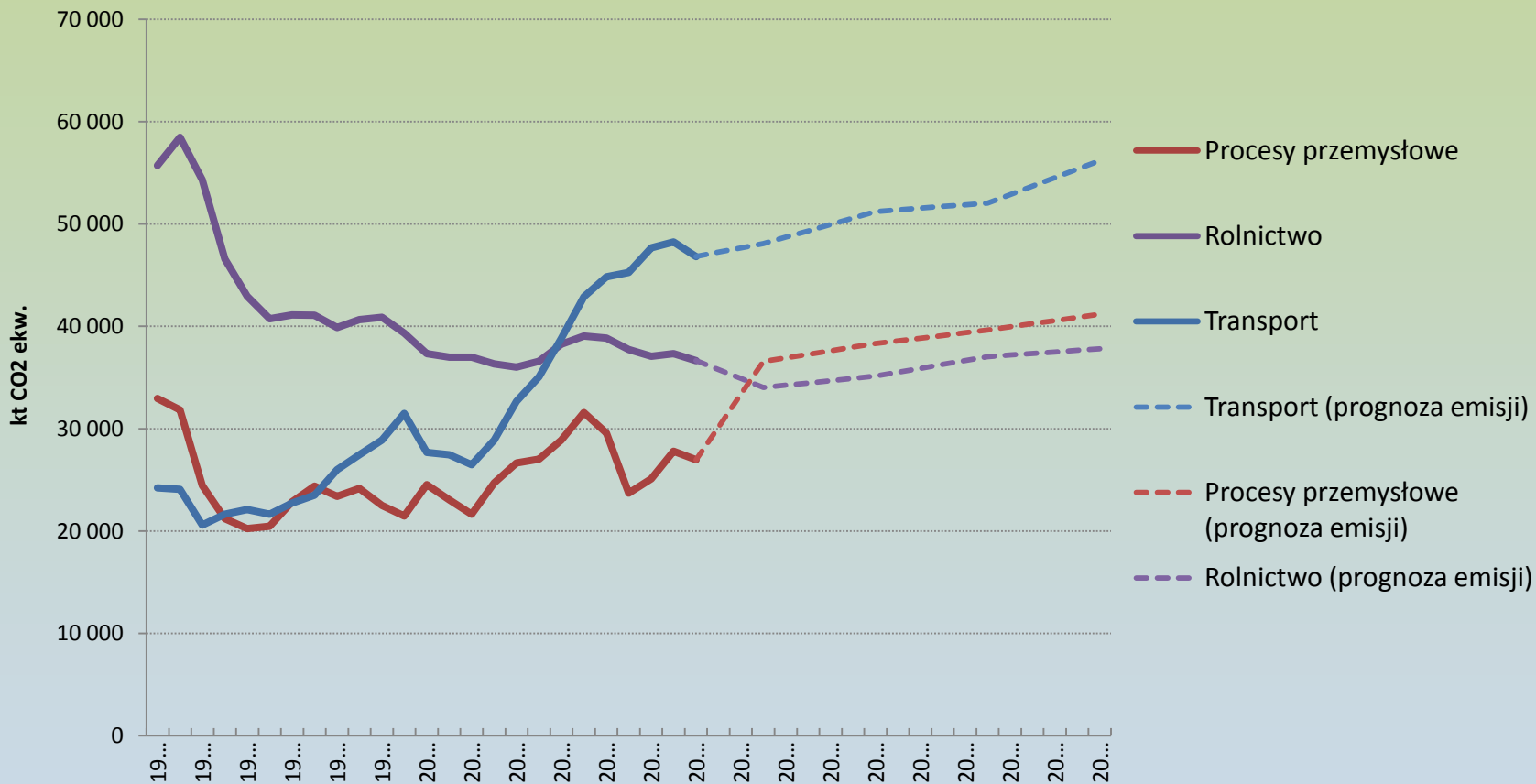
Źródło danych: Opracowanie własne KOBIZE

Emisje historyczne (1988-2012) i projekcje emisji (2015-2030) w Polsce w podziale na gałęzie gospodarki w kontekście celów redukcyjnych emisji GHG

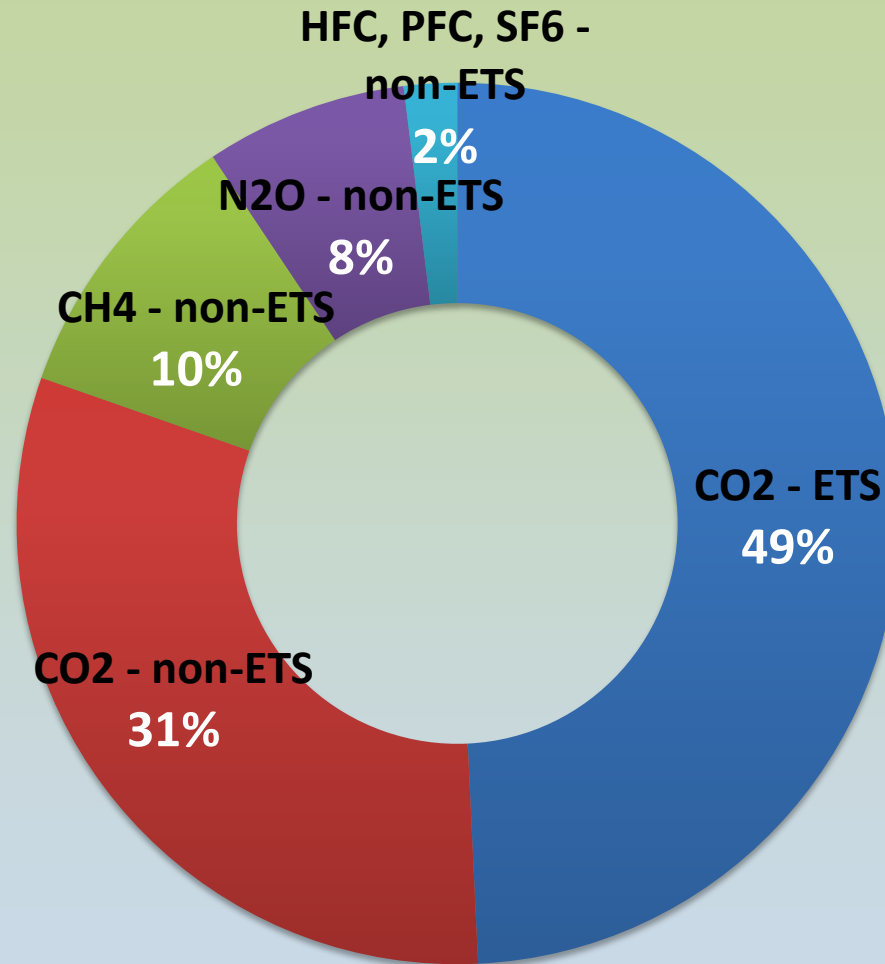
Źródło: Opracowanie własne KOBIZE, na podstawie prognozy zapotrzebowania na paliwa i energię 2013 KAPE

Emisje historyczne (1988-2012) i projekcje emisji (2015-2030) w Polsce w podziale na gałęzie gospodarki (przemysł, rolnictwo, transport)

Źródło: Opracowanie własne KOBIZE, na podstawie prognozy zapotrzebowania na paliwa i energię 2013 KAPE

Udział gazów cieplarnianych w emisji krajowej w 2012 r. w podziale na EU ETS i non-ETS

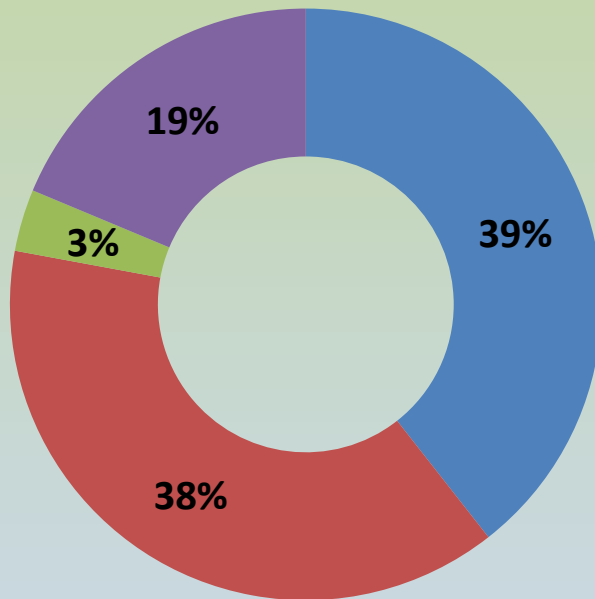
Źródło: Opracowanie własne KOBIZE

Najważniejsze składniki ceny energii elektrycznej dla odbiorcy końcowego

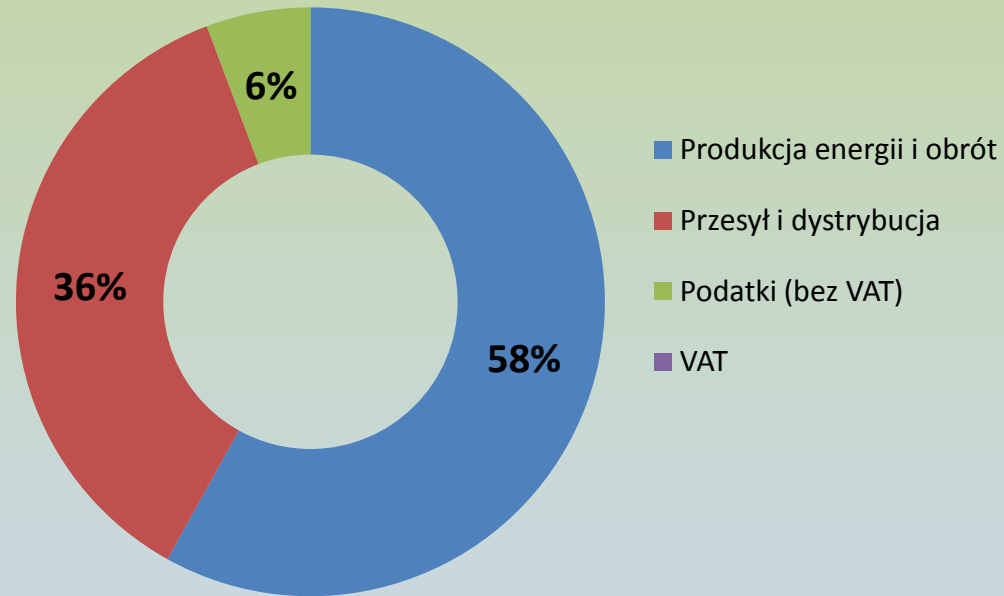
- 1) **Cena hurtowa energii** – wynikająca z kosztu wytwarzania energii w źródłach
- 2) **Koszty obrotu** – związane z handlem energią elektryczną na rynku (m.in. koszty handlowe, koszty finansowe, koszty ogólne spółek obrotu itp.)
- 3) **Koszty przesyłu i dystrybucji** – związane z przesyłem, bilansowaniem systemu i dystrybucją energii (w tym opłata sieciowa, opłata przejściowa, opłata abonamentowa, opłata jakościowa)
- 4) **koszty systemów wsparcia** – tzw. kolorowe certyfikaty związane z finansowym wsparciem odnawialnych źródeł energii, kogeneracji gazowej, kogeneracji węglowej, wykorzystania metanu z biogazowni i odmetanowania kopalń, poprawy efektywności energetycznej
- 5) **Podatek akcyzowy** – gdzie podstawą opodatkowania jest jednostka energii (obecnie 20 zł/MWh)
- 6) **Podatek od towarów i usług (VAT)** – gdzie podstawą jest wartość netto sprzedawanego dobra (obecnie stawka podatku VAT na energię w Polsce wynosi 23%)

Struktura cen energii elektrycznej dla odbiorców końcowych w 2014 r.

Gospodarstwa domowe*

Odbiorcy przemysłowi**

Strukturę cen podano dla grup:

* Gospodarstw domowych zużywających od 2 500 do 5 000 kWh rocznie

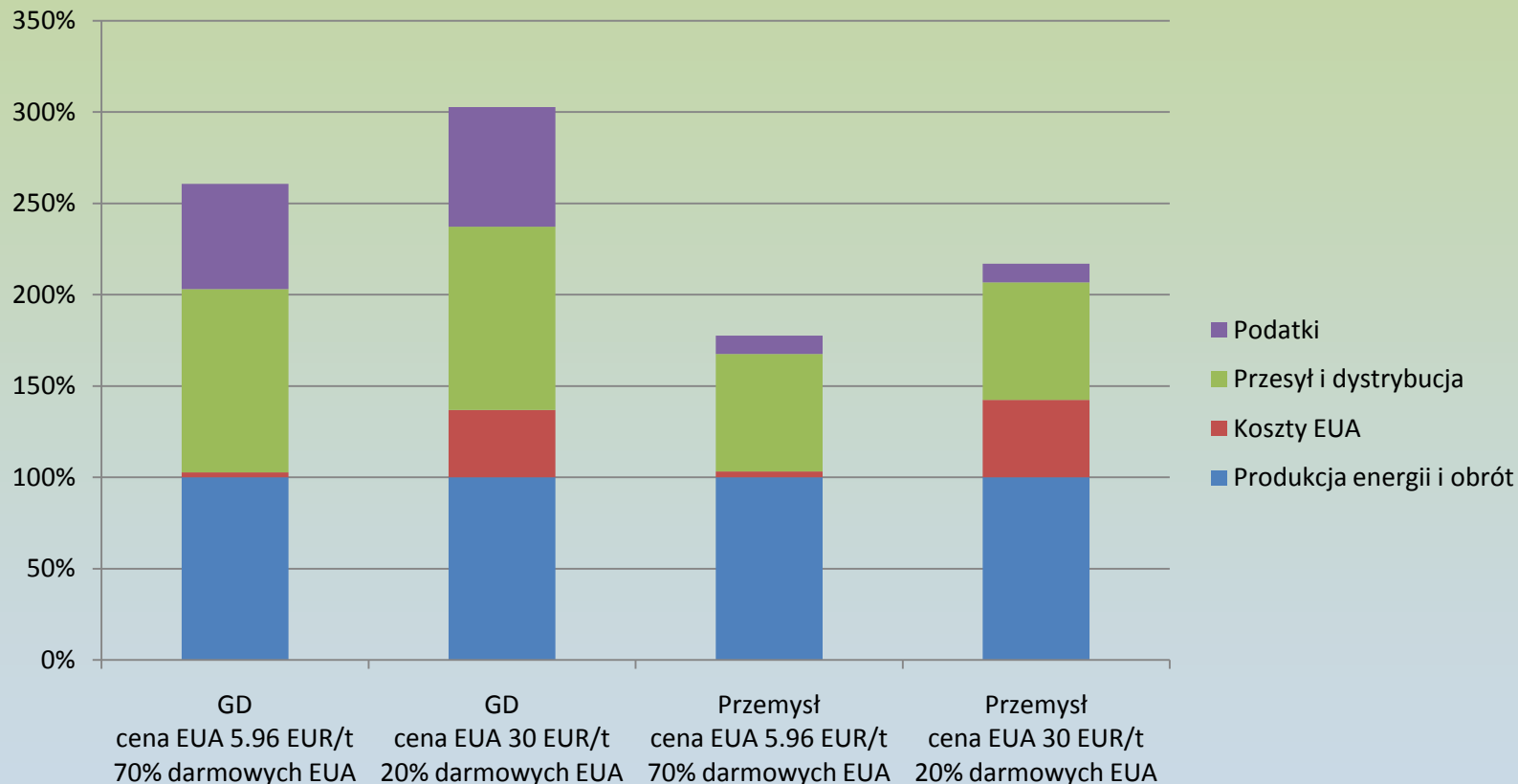
** Odbiorców przemysłowych zużywających od 500 do 2 000 MWh rocznie, uznanych przez Eurostat jako najbardziej reprezentatywne

Źródło : Opracowanie własne KOBiZE, na podstawie danych EUROSTAT

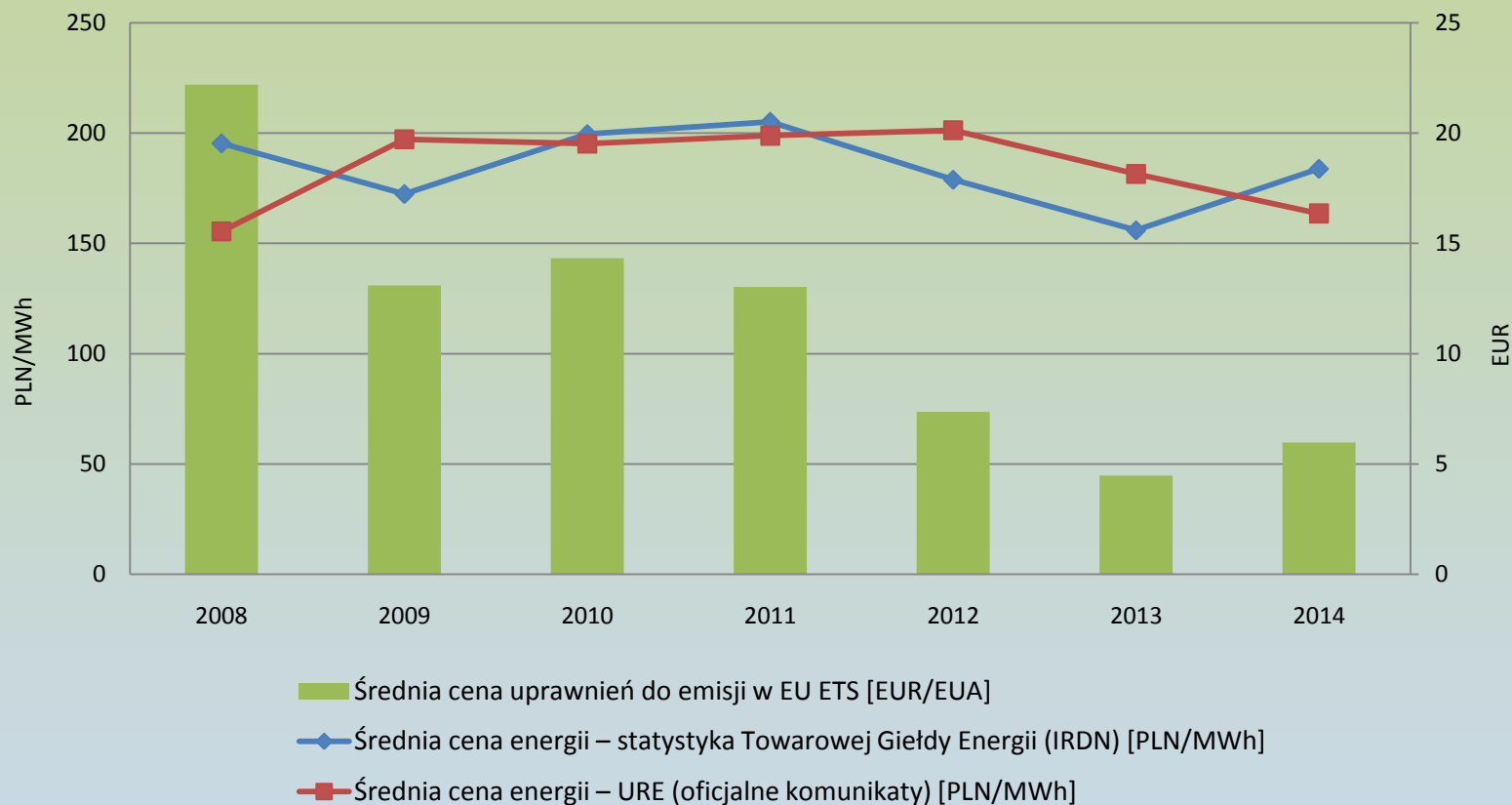
Struktura cen energii elektrycznej dla odbiorców końcowych przy różnych cenach EUA

Produkcja energii i obrót = 100%

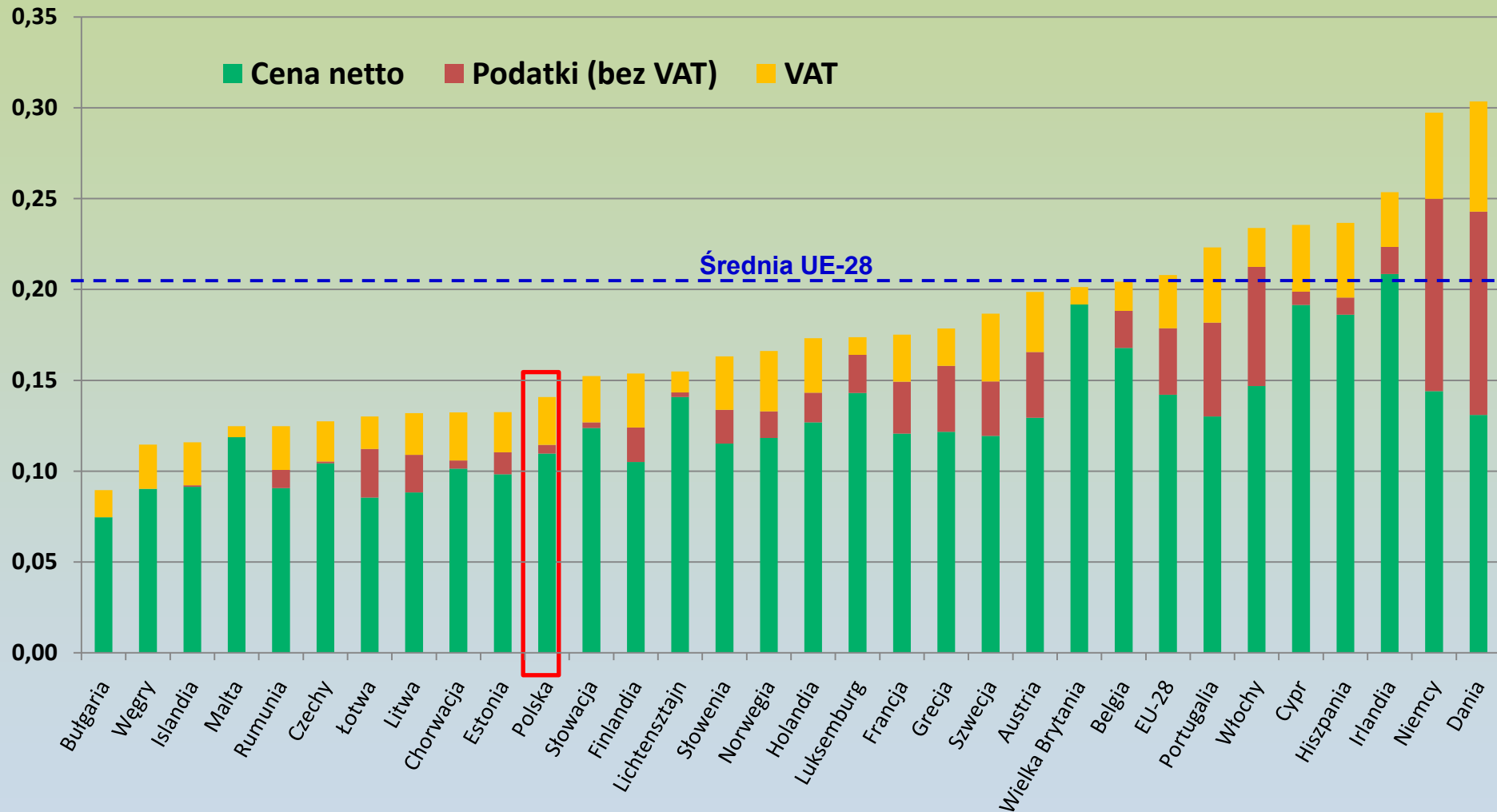
Źródło danych: opracowanie własne KOBiZE na podstawie danych EUROSTAT, cena EUA w 2014 - Bluenext, ICE ECX

Ceny energii elektrycznej vs. ceny uprawnień EUA w latach 2008-2015

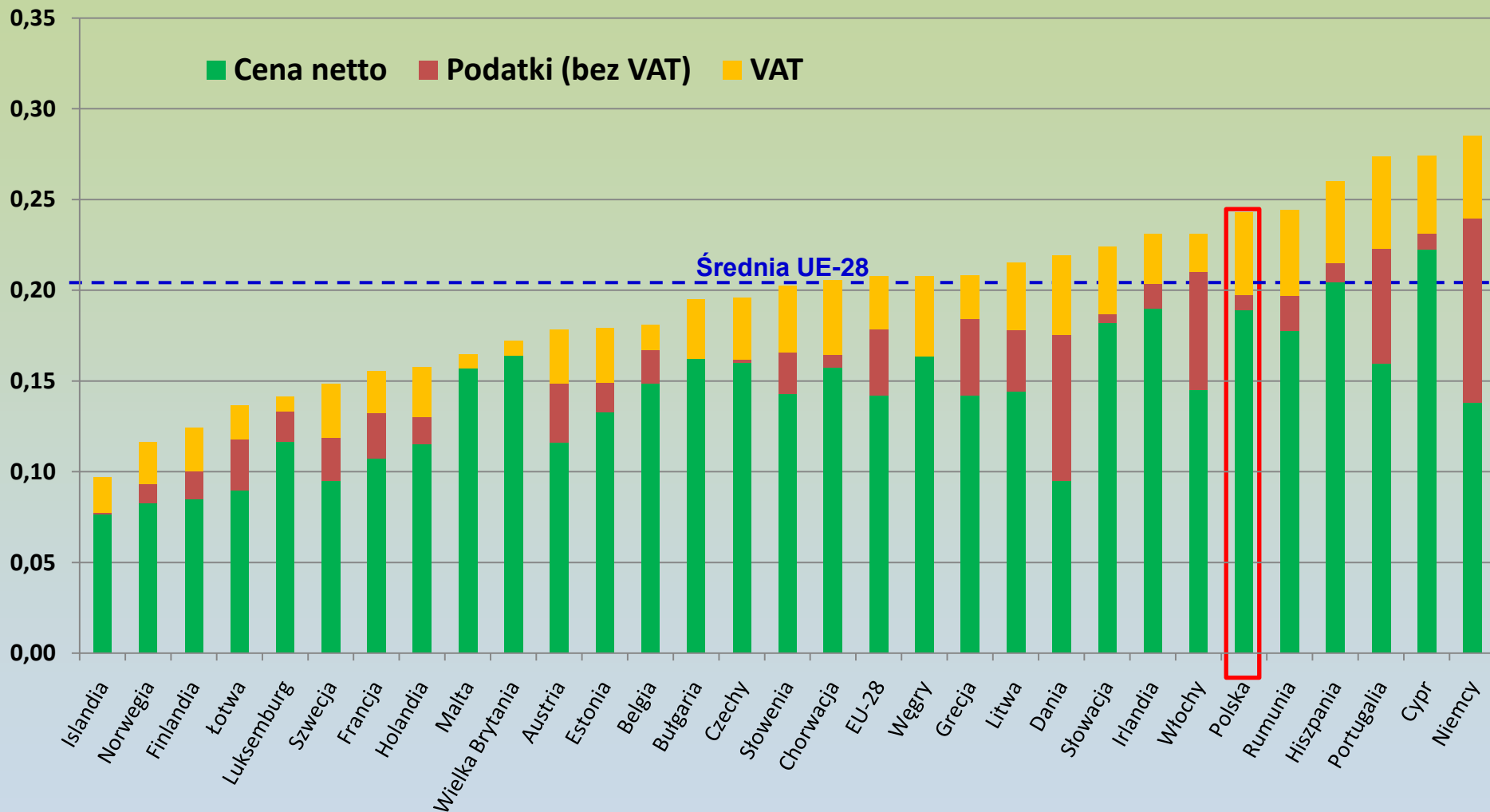
Źródło: Opracowanie własne KOBiZE, na podstawie:
 1. Ceny uprawnień w II i III okresie EU ETS - Bluenext, ICE (średnia cena za 2014 do 30.X.);
 2. Ceny energii na rynku hurtowym - TGE (IRDN określany jako śr. ważony obrotem kurs z wszystkich kontraktów), URE.

Ceny energii elektrycznej dla gospodarstw domowych w krajach UE w drugim półroczu 2014 r. [EUR/kWh]

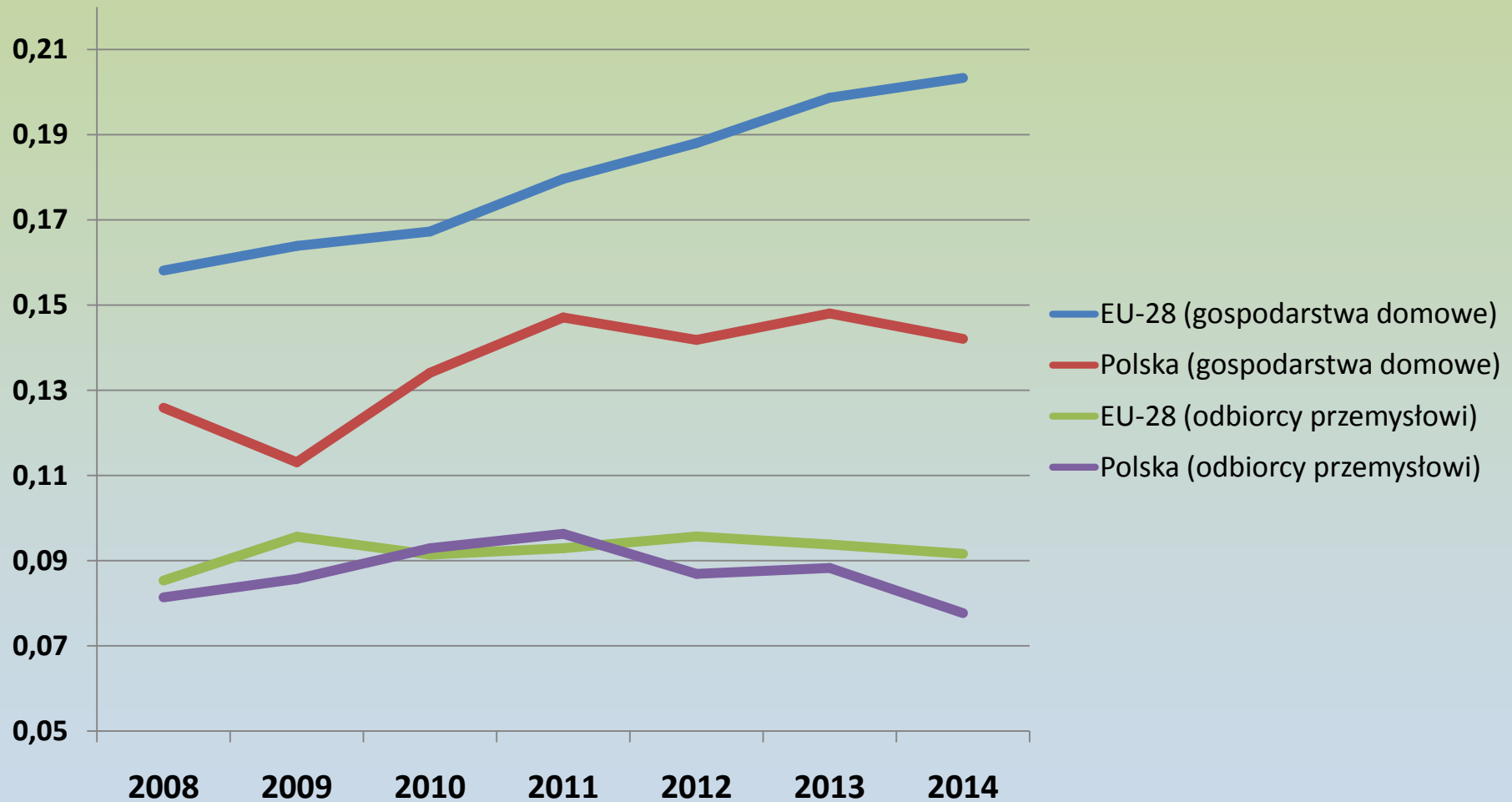
Źródło danych: opracowanie własne KOBiZE, na podstawie danych Eurostat

Ceny energii elektrycznej dla gospodarstw domowych w krajach UE w drugim półroczu 2014 r. [EUR/kWh, wg PPS]

Źródło danych: opracowanie własne KOBiZE, na podstawie danych Eurostat

Ceny energii elektrycznej w Polsce na tle średniej w Unii Europejskiej [EUR/kWh]

Pakiet energetyczno – klimatyczny 20-20-20

Konkluzje Rady Europejskiej z 2007 r.

- 20% (30%)** redukcja emisji gazów cieplarnianych w stosunku do poziomu emisji z 1990 r.,
- 20%** zwiększenie udziału OZE w konsumpcji finalnej energii w 2020 r.,
  - 10%** udziału biopaliw w ogólnej konsumpcji paliw transportowych w 2020 r.
- 20%** zwiększenie efektywności energetycznej, w stosunku do prognoz na rok 2020,

Pakiet energetyczno – klimatyczny przyjęty w grudniu 2008 r.

- nowelizacja dyrektywy 2003/87/WE (**dyrektywa EU ETS**),
- decyzja dotycząca ograniczenia emisja w sektorach poza EU ETS – tzw. „Effort sharing” (**decyzja non-ETS**),
- nowa dyrektywa w sprawie wychwytywania i podziemnego składowania CO₂ (**dyrektywa CCS**),
- nowa dyrektywa w sprawie promocji OZE (**dyrektywa OZE**).

EU ETS vs. non-ETS

	ETS	non-ETS
Gazy	CO ₂ (głównie), N ₂ O, PF ₆	CO ₂ , N ₂ O, F-gazy, CH ₄
Główne sektory	Energetyka, ciepłownictwo sieciowe, przemysł	Transport, rolnictwo, budownictwo, ciepłownictwo indywidualne
Progi	Zdolność produkcyjna i/lub moc cieplna > 20MW	Pozostałe i wyłączone z EU ETS
Emisje (PL) 2012 r.*	196,64 MtCO _{2eq} (49%)	202,66 MtCO _{2eq} (51%)
Emisje(UE) 2012 r.*	1 848,57 MtCO _{2eq} (41%)	2 666,7 MtCO _{2eq} (59%)
Jednostki	EUA (rynek wspólnotowy)	AEA (krajowe roczne przydziały emisji)

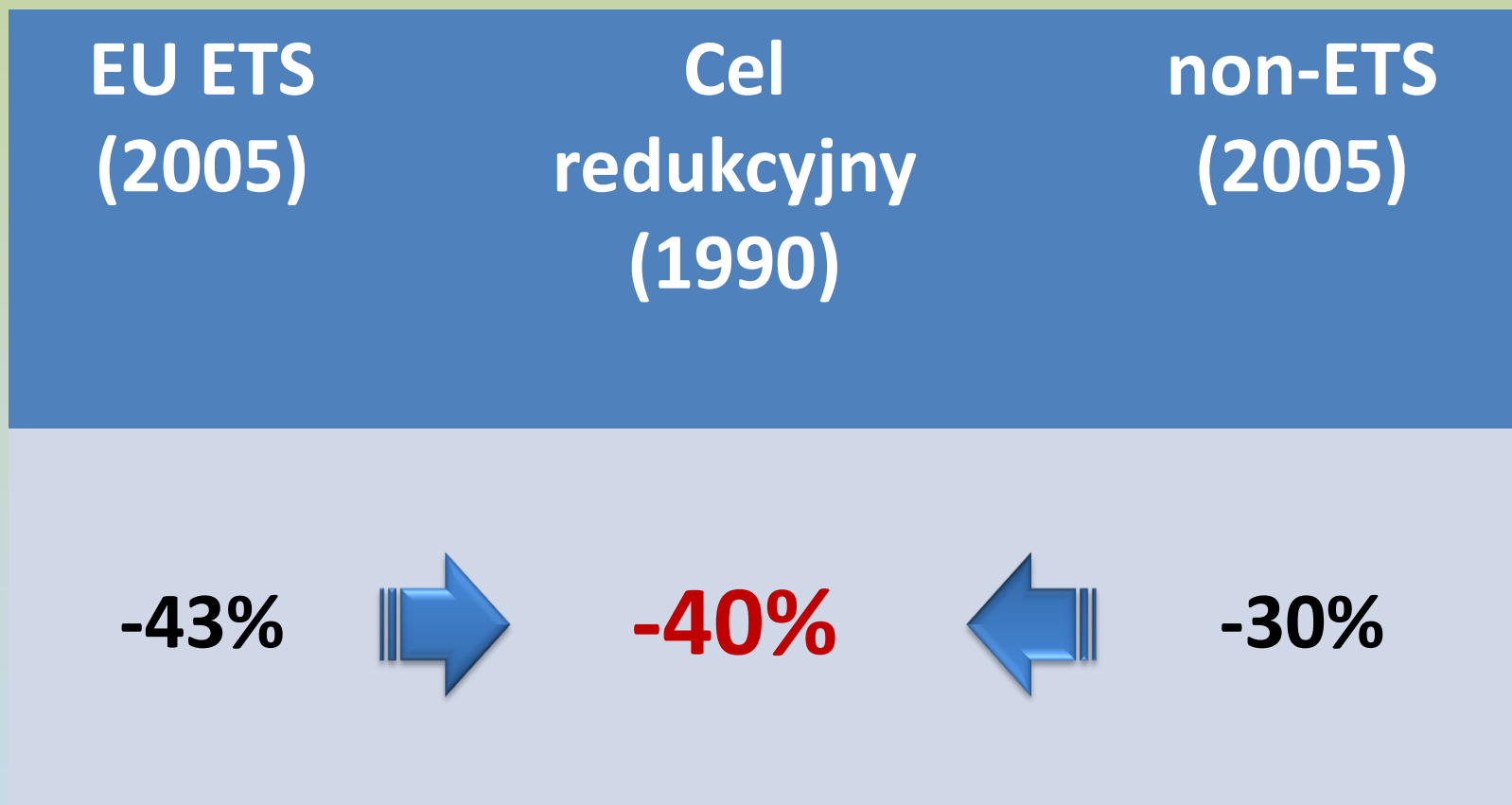
*European Environment Agency (EEA)

Główne ustalenia z Konkluzji RE z października 2014

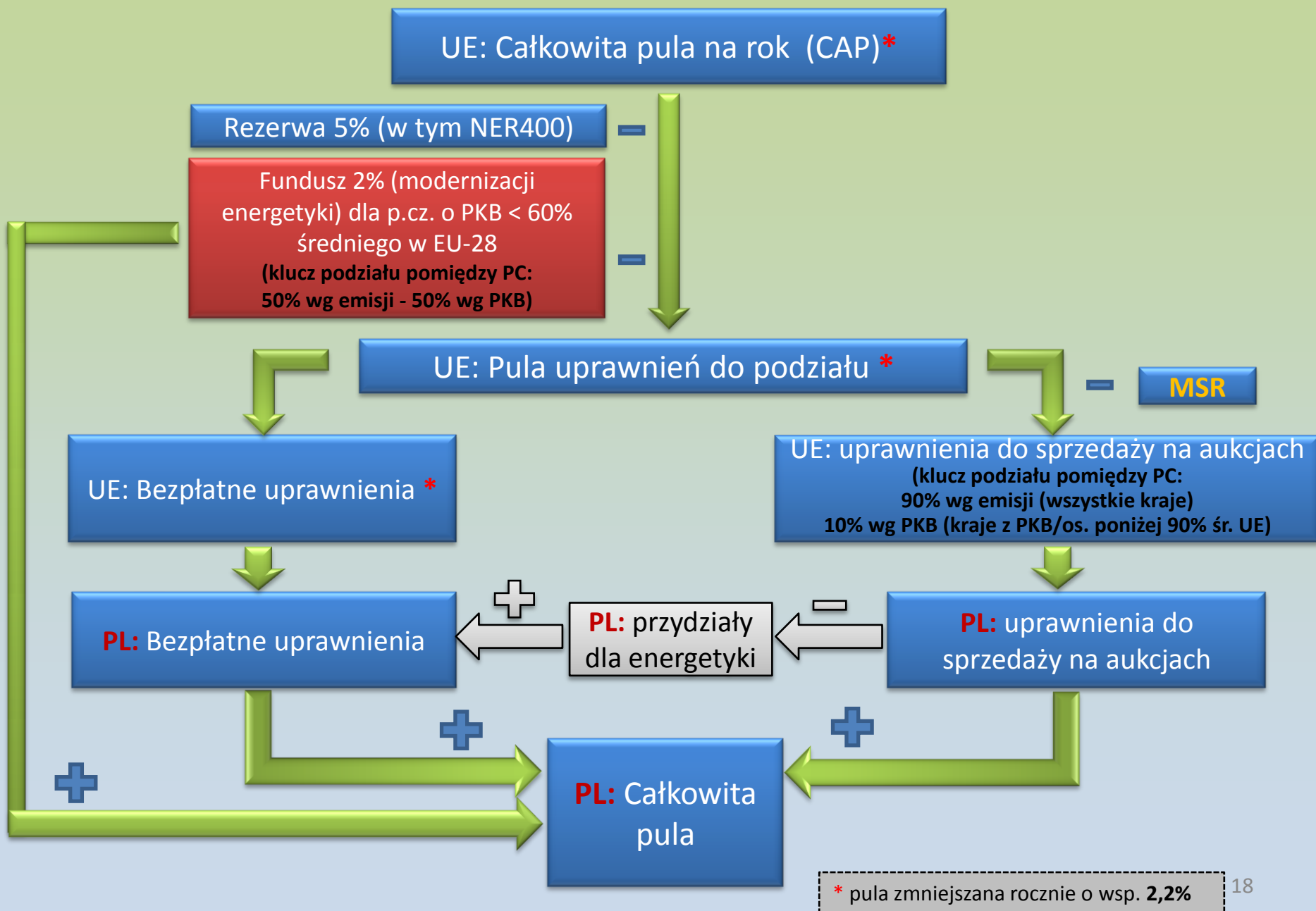
- Cel redukcyjny GHG (co najmniej **40%** vs. 1990)
- Fundusz modernizacji (FM) – dla mniej zamożnych p.cz.
- Kontynuacja derogacji dla energetyki (dla mniej zamożnych)
- Cel dla OZE (**27%** udziału w energii zużywanej)
- Polityka w zakresie EE (**27 %** poprawa efektywności energetycznej)
- Wewnętrzny rynek energii i bezpieczeństwo energetyczne (**15%** interkonektory)
- LULUCF włączony do celu
- Klauzula rewizyjna dla Rady Europejskiej

Cele redukcyjne GHG w UE do 2030

Zmiany w zakresie redystrybucji uprawnień w EU ETS

PL w EU ETS (2021-2030)

Rozdział puli aukcyjnej i Funduszu 2%

Pula aukcyjna =
CAP - Pula bezpł. – Rezerwa – Fundusz
dla PL: **984 mln EUA**
(po MSR 874,8 mln)

90% - wszystkie kraje wg
emisji historycznych z EU ETS
dla PL: **706 mln EUA**
(po MSR 598,8 mln)

10% - kraje z PKB/os. poniżej
90% śr. UE
podział wg PKB
dla PL: **278 mln EUA**
(po MSR 276,0 mln)

odejmujemy od puli aukcyjnej PL (bez MSR)

Nie więcej niż 40% z 90%
wg emisji hist., czyli
dla PL: **282 mln EUA**

Przeznaczenie: bezpłatne przydziały na
wytwarzanie energii elektrycznej w PL

Fundusz 2%

- kraje z PKB/os. poniżej 60% śr. UE
w EU-28 = 310 mln (307 mln)*
(klucz podziału na 10 PC 50%-50%)
dla PL: **135 mln EUA**

50% wg emisji
historycznych z EU ETS
dla PL: **75 mln EUA**

50% wg PKB
dla PL: **60 mln EUA**

Założenia:

Scenariusz MSR wg założeń: data wdrożenia 2019, BLD tak, koperta
solidarnościowa wyłączona spod MSR do 2025, UA do MSR

PL w EU ETS - porównanie

Poz.	Kategoria	PEK bez zmian (1,74%)		PEK 40% (2,2%)	Porównanie do wariantu bazowego PEK 1,74%
		2013-2020 w mln	2021-2030 w mln	2021-2030 w mln	
1	Bezpłatne dla przemysłu (art.10a)	424	358	345	-13
2	Pula aukcyjna bez MSR	990 ^{1,2}	1075	984	-91
3	Pula aukcyjna z MSR³:	837	895	875	-21
4	w tym derogacje 10c	405	0	282	282
5	Udział PL w funduszu 2%	BRAK	0	135	135
6 =[1]+[2]+[5]	Pula całkowita bez MSR	1414	1433	1464	31
7 =[1]+[3]+[5]	Pula całkowita z MSR	1261	1253	1355	101

¹Dostępna liczba uprawnień została powiększona o uprawnienia powracające z backloadingu (300 mln w 2019 i 600 mln w 2020)

²Dostępna liczba uprawnień nie została powiększona o uprawnienia nierozdzielone bezpłatnie w ramach art. 10a dyr. EU ETS i NER

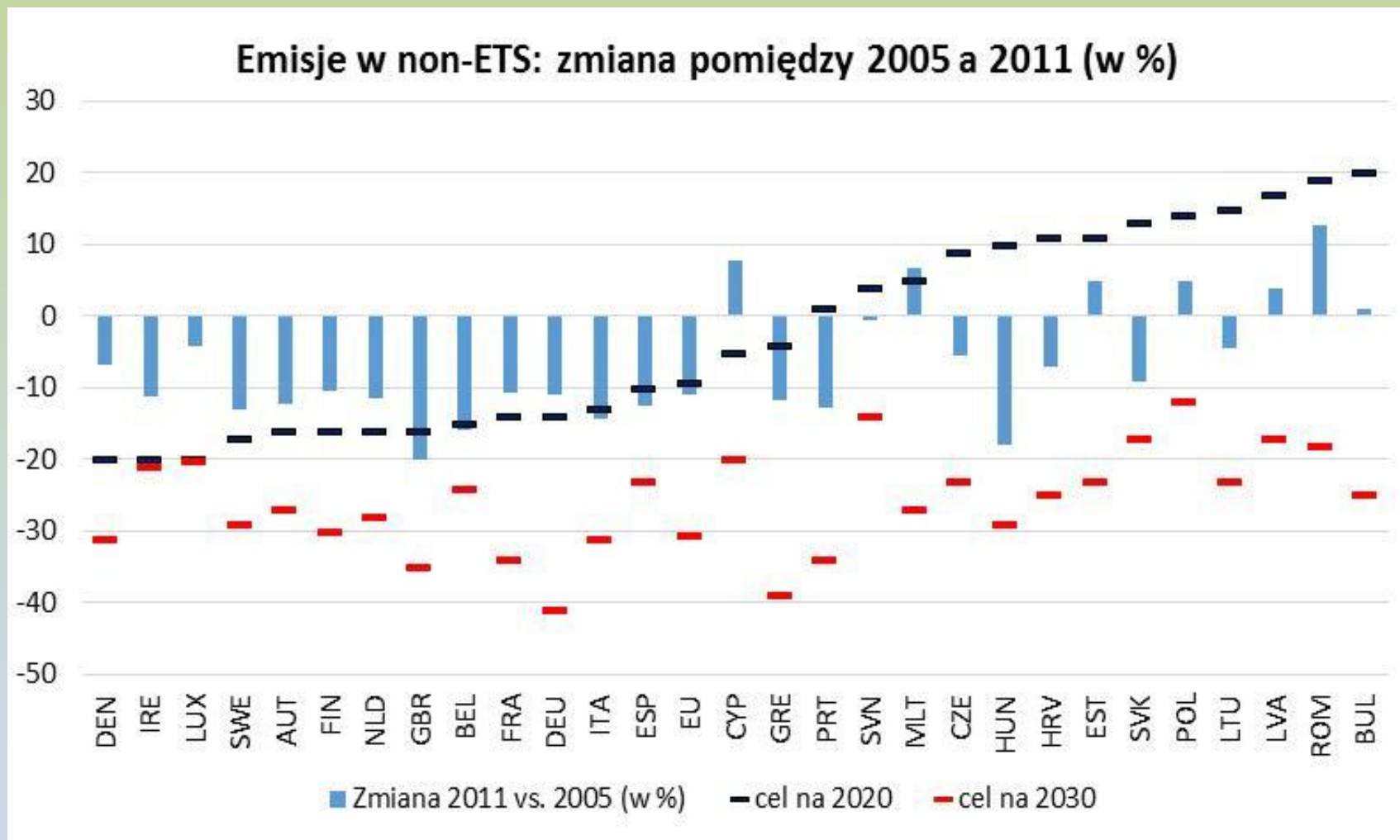
³Scenariusz MSR wg założeń: data wdrożenia 2019, BLD tak, koperta solidarnościowa wyłączona spod MSR do 2025, UA do MSR

Źródło danych: Opracowanie własne KOBIZE

non-ETS do 2030 - założenia

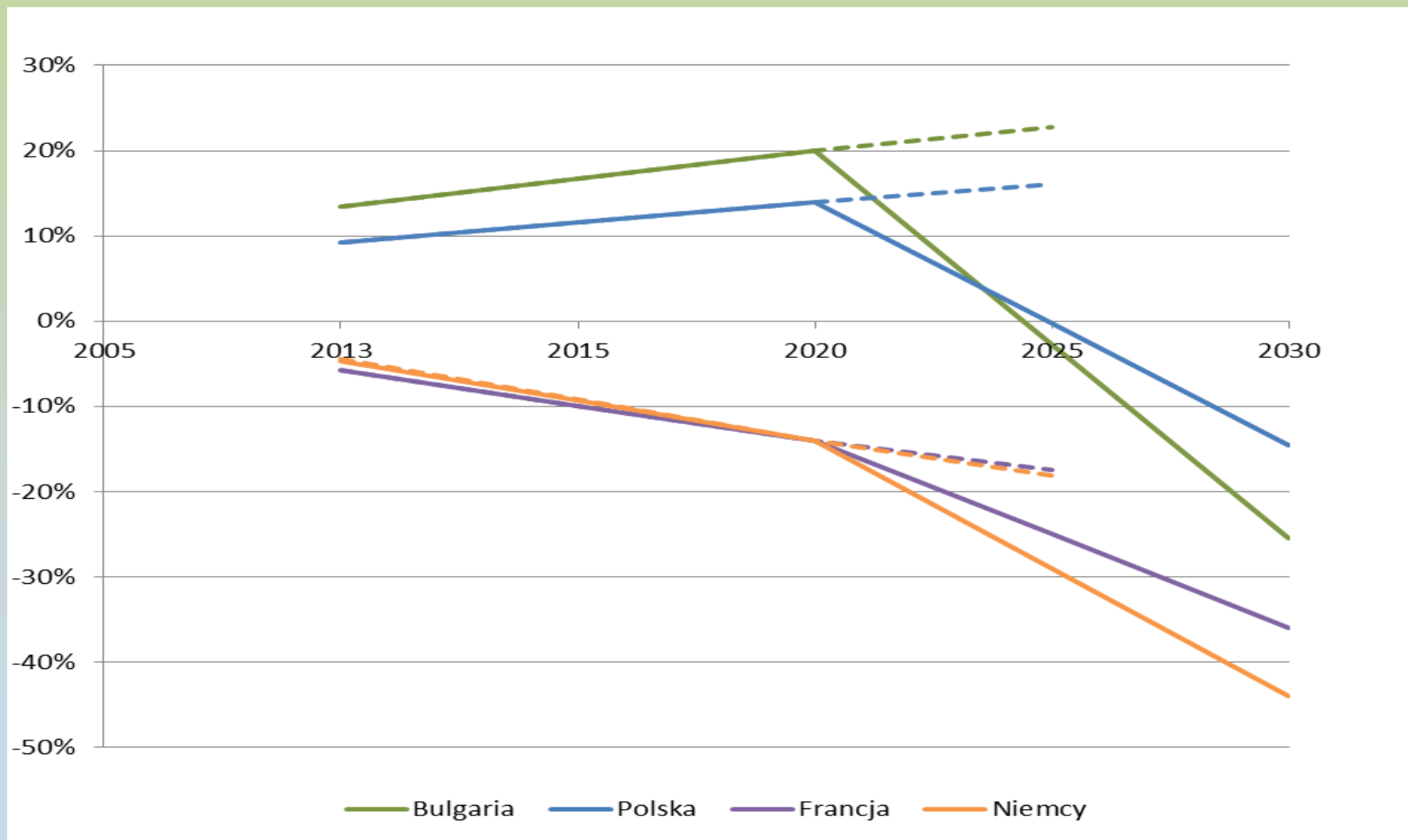
- Podział wysiłku przede wszystkim w oparciu o PKB per capita, ale z mechanizmem unikania nadmiernych, nieproporcjonalnych kosztów
- Cele krajowe na poziomie **od 0% do -40%** (rok bazowy 2005)
- LULUCF – włączony do celu UE, sposób i metodologia do ustalenia po COP21

Cel redukcyjny w non-ETS na 2020 i 2030 na tle redukcji osiągniętych w latach 2005-2011 – propozycje KE

Różny wymiar celu redukcyjnego 2030 w non-ETS wg. propozycji KE

Odchylenia od dotychczasowej ścieżki celów 2020 w kierunku celów 2030

Różny wymiar celu redukcyjnego 2030 w non-ETS

	Cel redukcyjny w odniesieniu do 2005 r.	Wysiętek redukcyjny w porównaniu do scenariusza referencyjnego
Polska	-12% do -17%	-19% do -24%
Niemcy	-41% do -47%	-8% do -14%
Francja	-34% do -38%	-11% do -15%
Wielka Brytania	-35% do -39%	-10% do -14%

Źródło: IA KE

Wyzwania – decyzje do podjęcia

- Zasady rozdziału bezpłatnych uprawnień dla elektroenergetyki
  - jakie inwestycje ? jakie paliwa ? czekamy na nową PE do 2050 r.
- Zasady pozyskiwania środków z FM
  - kto zarządza środkami – EBI czy p.cz ? kto wybiera projekty ?
  - jakie obszary/sektory objęte wsparciem ?
  - uproszczone procedury dla małych projektów
- Zasady rozdziału bezpłatnych uprawnień dla przemysłu (CL)
  - kontynuacja współczynnika międzysektorowego ?
  - emisje procesowe ?
  - rekompensaty

Wyzwania – decyzje do podjęcia

- **Burden sharing na poziomie p.cz. w non-ETS**
  - cel dla PL (min. 0% w porównaniu do 2005 r.)
  - problem nadmiernych kosztów – jakie mechanizmy ?
  - potencjał redukcji sektorów w PL
- **Elastyczność EU ETS – non-ETS**
  - możliwość konwersji EUA na non-ETS i odwrotnie
- **Banking w non-ETS poza 2020 r.**

Dziękuję

Jacek Mizak

Departament Zrównoważonego Rozwoju

Ministerstwo Środowiska

jacek.mizak@mos.gov.pl